

Begynnelsen

I 1896 ble det arrangert et møte i Haugesund om kvinners stemmerett. En av talerne var Constance Lothe. Møtet utløste stor begeistring, og vi kan gjerne si at dette møtet var begynnelsen på kvinnesaksarbeid i Haugesund. Det skulle ennå gå år før stemmerett ble en realitet, men kvinnene brukte årene godt. De etablerte forskjellige organisasjoner hvor kvinnene lærte seg ledelse, diskusjonsteknikk og fungerte også som pådrivere i kommunale saker.

Eksempler på slike organisasjoner er *Haugesund stemmerettsforening*, senere *Haugesunds kvinnesaksforening*, *Haugesund Lærerindeforening*, *Det hvite bånd*, *Haugesund sanitetsforening* og *Frisinnede kvinners diskusjonsklubb*. En lignende utvikling skjedde i andre byer. Etter hvert ble det behov for en organisasjon som kunne koordinere det arbeidet som ble utført i de forskjellige kvinneorganisasjonene.

Norske kvinners nasjonalråd ble stiftet 8. januar 1904 med Gina Krog som første leder. Foreningen skulle være en paraply-organisasjon for ulike kvinneforeninger i Norge. Ganske snart ble Nasjonalrådet medlem av *International Council of Women*.

Lokallaget i Haugesund, *Haugesund kvinneråd*, ble stiftet i 1906. Initiativtaker var Constance Lothe. Hun var også Kvinnerådets leder fra stiftelsesåret til 1930. *Haugesund Kvinneråd* arbeidet på tre plan: Som medlem av *International Council of Women* var rådet engasjert i fredsarbeid. Nasjonalt, som medlem av *Norske kvinners nasjonalråd*, arbeidet man med nasjonale saker, som for eksempel pensjonsordninger for kvinner. Lokalt var Kvinnerådet en pådriver for lokale saker. De foreslo kvinner som medlemmer i skolestyre, fattigstyre og helseråd. De var opptatt av de sosiale forhold i byen og kjempet iherdig for å få etablert en kommunal husmorskole. Aagot Poppe Jensen var en pådriver for å etablere Haugesund kommunale husmorskole og hun var en engasjert styreleder fra starten i 1912 til 1932.

Norske kvinners nasjonalråd ble nedlagt i 1989. Antagelig mente man da at man var kommet så langt i likestillingsarbeidet at egne kvinneråd ikke lenger var nødvendige. Derfor har organisasjonen mer eller mindre gått i glemmeboken. Når vi feirer stemmerettsjubileet, er det imidlertid all grunn til å minnes det kolossale arbeidet som ble kanalisert gjennom denne organisasjonen av pionerkvinner, ikke minst ved å inspirere, forberede og utdanne kvinner til å ta del i samfunnslivet på like fot med menn.